

Významné hospodářské vlastnosti odrůd hrachu polního (ÚKZÚZ, 2015–2018)

Kategorie doporučení	Doporučené											Předběžně doporučené	
	Abarth	Astronauta	Audit	Boxer	Eso	Gambit	Impuls	Lump	Salamanca	Trendy	Avatar *	Kingfisher *	Lg Aspen *
Výnos semene 2015-18 v % přepočtený na průměr standardních odrůd Audit, Impuls, Astronauta, Eso													
Výnos semene 2015-2018 v % dle oblastí:													
1. oblast	99	104	100	99	100	100	96	102	97	102	105	98	103
2. oblast	97	104	99	100	101	103	96	103	98	102	103	96	99
Růstový typ	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL
Barva semene	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	Z	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	Z	ŽL
Tvar semene	OVA	VAL	OVA	VAL	OVA	OVA	VAL	VAL	OVA	OVA	VAL	VAL	VAL
Rychlost počátečního růstu (9-1)	8	8	8	8	8	9	8	8	8	8	9	8	8
Zrátost - rozdíl od odrůdy Lump ve dnech	-1	-1	0	0	0	0	0	105	0	-1	0	0	0
Délka rostlin (cm)	74	77	86	79	86	90	83	80	81	79	91	80	85
Odolnost proti poléhání před sklizní (9-1)	7	7	7	7	6	6	7	7	7	7	5,5	7	6
Odolnost proti chorobám (9-1):													
Komplex kořenových chorob	6	6,5	6,5	6	7	7	8	7	6	6	7	7	7
Padlí hrachu	9	6	6	6	6	6	6	6	6	6,5	6	5,5	6
Plíseň hrachu	7	7	8	6,5	7	7	7	6,5	8	7	6	7	7
Komplex viróz	7	7	8	7	7	8	8	7	7	7	7	6	6
Výnos dusíkatých látek (%) ^x	93	102	102	101	97	101	99	100	94	98	104	94	100
Obsah dusíkatých látek (%) ^x	21,7	22,6	23,7	23,4	22,3	23,0	23,6	22,2	22,3	22,3	23,1	21,9	22,3
Obsah škrobu (%) ^x	52,5	51,7	51,1	50,7	50,8	51,4	49,8	50,9	51,4	51,5	51,4	51,6	52,0
Aktivita trypsin-inhibitoru (TIU) ^x	4,0	3,8	3,6	4,5	4,4	3,0	4,1	4,3	5,3	4,8	2,7	2,7	4,1
Barevná vyrovnanost semen (%)^x													
1. oblast	99	98	97	97	98	99	99	100	100	99	98	98	98
2. oblast	98	98	95	97	98	99	99	99	99	98	98	99	99
Hmotnost tisíce zrn (g)	250	256	254	266	244	263	266	233	246	250	266	253	253
Rok registrace:	2013	2014	2010	2015	2012	2011	2014	2016	2011	2016	2018	2018	2018
Přihlášené množitelské plochy 2018 (E+C1;%)	6,8	10,8	14,7	4,0	27,7	6,8	3,8	4,3	2,1	0,4	-	4,7	2,6

Barva semene:
 ŽL = žlutosemenné odrůdy
 Z = zelenosemenné odrůdy

1. oblast: Čáslav, Chlumec n. Cíli, Chrlice, Uherický Ostrův, Věrovany, Žatec
 2. oblast: Jaroměřice, Lužany, Pusté Jankartice, Slatňov, Šumperk

Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení
 1 = zcela poléhavá, zcela napadána chorobami

Tvar semene:
 VAL = válcovitý
 OVA = oválný

Kategorie rozmnožovacího materiálu:
 E - Elita, C1 - certifikované osivo.
 * Nově registrované odrůdy (menší počet dat)
 x Údaje u znaku za období 2015 - 2017

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

a

Komise pro doporučování odrůd hrachu polního a sóje

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2019

HRÁCH POLNÍ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie i v České republice jsou vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit orientaci uživatelů v širokém sortimentu nabízených odrůd a
- poskytnout objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice pěstitelům i zpracovatelskému průmyslu.

Seznam obsahuje popisy registrovaných odrůd hrachu polního, které vykázaly v půdně-klimatických podmínkách České republiky velmi dobré výsledky v rámci registračních zkoušek a následně v systému zkoušení pro Seznam doporučených odrůd.

Pěstitelé by měli upřednostňovat odrůdy uvedené v seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda je pro jejich konkrétní stanovištní a pěstební podmínky vhodnější.

Hodnocení odrůd

Odrůdy hrachu polního jsou nejprve hodnoceny v rámci registračních pokusů ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může udržovatel nebo zmocněný zástupce podat žádost o zařazení odrůdy do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.

Nově zařazené odrůdy mohou být na základě výsledků minimálně tříletých zkoušek zapsány do seznamu jako **předběžně doporučené**.

Doporučené (D) mohou být odrůdy na základě výsledků minimálně čtyřletých zkoušek.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z výsledků pokusů a testů prováděných v letech 2015-2018 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Výnos semene, odolnost proti poléhání, odolnost proti napadení komplexem kořenových chorob, obsah dusíkatých látek a aktivita trypsin-inhibitoru jsou výchozí kritéria pro hodnocení odrůd hrachu polního.

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz), nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je každoročně v jarním období aktuálně vydávána.

ABARTH ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Přednosti: Odolnost proti napadení padlím hrachu.
Pěstitelská rizika: Nízký obsah dusíkatých látek.
 Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: **2013**

AVATAR ^P **PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Vysoký výnos semene v první i druhé zkušební oblasti, velmi nízká aktivita trypsin-inhibitoru.
Pěstitelská rizika: Střední až menší odolnost proti poléhání před sklizní.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: **2018**

ASTRONAUTE ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Vysoký výnos semene v první i druhé zkušební oblasti.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **Société RAGT 2n, Francie**
 Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.** Registrace: **2014**

AUDIT ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Přednosti: Středně vysoká odolnost proti poléhání před sklizní, středně vysoký až vysoký obsah dusíkatých látek.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **Limagrain Nederland B.V., Nizozemsko**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: **2010**

BOXER ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Středně vysoká odolnost proti poléhání před sklizní, středně vysoký až vysoký obsah dusíkatých látek.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: **2015**

ESO ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: **2012**

GAMBIT ^{PO} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Přednosti: Vysoký výnos semene ve druhé zkušební oblasti, velmi nízká aktivita trypsin-inhibitoru.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: **2011**

IMPULS ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná zelenosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Zelenosemenná odrůda s vysokou barevnou vyrovnaností semene, vysoká odolnost proti napadení komplexem kořenových chorob, středně vysoký až vysoký obsah dusíkatých látek.
Pěstitelská rizika: Nízký výnos v první i druhé zkušební oblasti.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: **2014**

KINGFISHER ^{CPG} **PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ**
 Středně raná zelenosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Zelenosemenná odrůda s vysokou barevnou vyrovnaností semene, středně vysoká odolnost proti poléhání před sklizní, velmi nízká aktivita trypsin-inhibitoru.
Pěstitelská rizika: Nízký výnos ve druhé zkušební oblasti, nízký obsah dusíkatých látek.
 Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: **2018**

LG ASPEN ^{CPG} **PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Vysoký výnos semene v první zkušební oblasti.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: **2018**

LUMP ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Vysoký výnos semene ve druhé zkušební oblasti.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: **2016**

SALAMANCA ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Přednosti: Středně vysoká odolnost proti poléhání před sklizní.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **Norddeutsche Pflanzenzucht Hans-Georg Lembke KG, Německo**
 Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.** Registrace: **2011**

TRENDY ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: **2016**

P – podána žádost o udělení ochranných práv k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb.
 PO – udělena ochranná práva k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb.
 CPG – udělena odrůdová práva Společenství (nařízení Rady (ES) 2100/94)

Výnos semene 2015–2018

Stanice	Čáslav	Chlumec n. Cidl.	Chřtice	Jaroměřice	Lužany	Pusté Jkartice	Staňkov *	Šumperk	Uherský Ostroh	Věrova ny	Žatec *
Rok	15-18	15-18	15-18	15-18	15-18	15-17	15, 18	15-18	15-18	15-17	15-16
Abarth	99	100	94	102	97	86	92	108	104	102	97
Astronaute *	103	100	107	104	98	103	102	113	105	104	108
Audit *	102	100	98	98	100	99	99	101	99	102	104
Avatar	105	X	105	104	X	104	X	X	104	101	102
Boxer	100	98	98	98	95	102	96	108	98	102	95
Eso *	97	103	98	102	103	102	102	96	102	98	98
Gambit	102	100	101	101	106	102	103	101	102	99	91
Impuls *	97	97	97	96	99	97	97	91	95	96	90
Kingfisher	99	X	96	95	X	100	95	X	99	98	100
LG Aspen	104	X	102	104	X	97	103	X	102	102	110
Lump	102	103	103	104	99	106	97	108	104	101	99
Salamanca	97	94	98	100	94	97	94	102	99	99	98
Trendy	106	102	99	103	101	100	101	101	103	103	90
Průměr* (t/ha)	6,05	5,77	5,57	4,52	4,55	5,74	5,54	4,10	4,59	6,19	5,41
MD 0.05 v %	8	7	8	6	9	10	13	16	5	6	11

* Nedostatečný počet dat pro výpočet průměru

* Menší počet dat, výsledky pouze ze dvou ročníků